

De Vernieuwer

De Vernieuwer

Ruud Smeulders

Schrijver: Ruud Smeulders
Coverontwerp: BrilliantBrains
ISBN: 9789465319025
© Ruud Smeulders 2026

Voor mijn familie en vrienden

Proloog

Roze maan

Het is april en de lente is begonnen. Niet zo overtuigend dit jaar, met veel miezer en regen, maar het weer verandert wel. Dit is de tijd van herinneringen, van terugkijken, het verleden opnieuw voor de geest halen, mijn manier van bezinning.

Dat dit bij mij net in deze maand zo sterk gebeurt, komt door het verleden, door wat er allemaal in april gebeurd is. Pasen viel dit jaar in maart, meestal is dat in april. Daar is een prachtige regel voor bedacht. Pasen valt voor de christenen op de eerste zondag na de eerste volle maan, na het officiële begin van de lente op 21 maart. De zondag na de Paasmaan. Meestal valt dat dan in de eerste helft van de maand april. Dit jaar dus niet. Maar er zijn diverse familieleden jarig deze maand, dus toch een feestmaand.

Alweer enkele decennia geleden werd op Goede Vrijdag mijn eerste zoon geboren. Dat was op vrijdag 13 april van dat jaar. Volgens velen geeft die datum ongeluk. Om duistere redenen is dertien wereldwijd het ongeluksgetal. De christenen hebben wel een verklaring met verhalen uit de bijbel. Zo heeft Jezus met zijn twaalf apostelen, dertien in totaal, aan het laatste avondmaal gezeten. Dat liep niet goed af. Jezus werd verraden door de apostel Judas en werd daarna op vrijdag gekruisigd. Vrijdag de dertiende zou daardoor een ongelukkige dag zijn.

Met mijn zoon liep het eveneens niet goed af. De eerste twaalf jaar was er niets aan de hand. Althans niet veel. We maakten ons wel zorgen om onze zoon, omdat hij wat achterliep in zijn ontwikkeling. Maar omdat hij heel sociaal was, leek het geen probleem om een prachtig leven op te bouwen. Toen werd hij

ziek, heel ziek. Nog geen anderhalf jaar later overleed hij. Hij is dertien jaar oud geworden.

De volle maan na 21 maart is de lentemaan en wordt soms de Roze Maan genoemd. Die naam komt uit verhalen van inheemse volkeren uit Amerika en zou verwijzen naar de roze wilde kruipende vlambloem die in deze maand gaat bloeien. Maar de bijnaam van de maan in deze maand is vooral een verwijzing naar de ontluikende liefde. Er hangt die maand liefde in de lucht. De natuur begint te leven, bomen krijgen weer bladeren, bloemen beginnen te bloeien, kinderen worden geboren en nieuwe liefdes starten.

Ik ben in het luchtteken Weegschaal geboren en dat zou corresponderen met 'denken' en 'evenwichtig leven'. In april zou ik echter extra gevoelig zijn voor liefde, voor vurige liefde. Mijn zoon was een Ram, een van de vuurtekens. Het klopt dat hij strijdlustig en impulsief was. Hij kon niet tegen oneerlijkheid. Dat kon vlammen, maar hij was mijn liefde. Toch is hij op oneerlijke wijze en op veel te jonge leeftijd overleden.

Vroeger dacht ik niet bijgelovig te zijn. Nog steeds ga ik er prat op dat ik vooral rationeel ben, logisch denk en veel respect voor de wetenschap heb. Niet voor niets ben ik zelf gaan studeren en heb de geheimen van licht, de tijd, chaos en geluid ontdekt. Maar ik heb tevens gezien dat dit niet alles verklaart. Niet dat ik daardoor gelijk in ongeluksgetallen en sterrenbeelden geloof. Wel dat toeval soms erg toevallig is.

Bron van herinneringen

Volgens sommigen is de tijd een rivier, die in zichzelf terugstroomt. Tijd wordt vaker gezien als een rivier, een rivier die door ons stroomt. We worden meegevoerd door de

stroming. Gebeurtenissen trekken voorbij, zoals de rivieroever aan de stuurman op de boot. We kunnen er niet omheen. In een onafgebroken stroom van gebeurtenissen gaan we weg van het verleden naar de toekomst. Maar volgens sommigen komen we dan weer terug bij het verleden.

Het is zeker dat dezelfde verhalen regelmatig terugkomen. Het verleden herhaalt zich. Er zijn dan andere hoofdpersonen maar de verhaallijn is identiek. Dat is niet uniek voor deze tijd. Het gebeurt al vele jaren. Zelfs met verhalen die duizenden jaren oud zijn. Is dat de bron van onze gezamenlijke herinneringen?

Zo zou het Kerstverhaal uit de bijbel veel overeenkomsten hebben met de mythe van de (her)geboorte van Mithras, de Perzische en Romeinse hemelgod van het licht. Dat geboortefeest werd door de aanhangers van de Mithrascultus in de Romeinse tijd gevierd op de dag van de winterzonnwende op 25 december. Tijdens religieuze maaltijden werd dan brood en wijn geofferd aan deze godheid. Net als bij christenen tijdens Kerstmis.

Ook het sterven en de verrijzenis van Jezus Christus lijkt op verhalen van de Egyptische god Osiris. Osiris heeft net als Jezus een herdersstaf, was koning van zijn volk en werd vereerd als de god van de wederopstanding en vruchtbaarheid. Osiris was door zijn broer Seth gedood na een laatste avondmaal. Enige tijd later kwam deze godheid terug uit de dood, net als Jezus met Pasen.

Niet alleen in religies worden verhalen opnieuw verteld met andere figuranten. Ook in onze tijd zie je dat vaak. Sprookjes zijn verzamelingen van oude sagen en volksverhalen. Veel van die verhaallijnen, verhaalstructuren en handelingen in boeken, films en series komen echter weer uit oudere, meer oorspronkelijke vertelsels. Hier lijkt de tijd in cirkels te lopen. Een rivier die in zichzelf terugstroomt. De bron komt weer uit in de bron.

De geschiedenis herhaalt zich steeds weer. We leren helaas niet veel van onze fouten en begaan die opnieuw. Daardoor beleven we regelmatig dingen die bekend lijken, die we eerder meemaakten. Koester daarom vooral jouw herinneringen. Om daar dan iets van te leren.

Vernieuwen

Zo kom ik bij het verhaal in dit boek. Een verhaal uit het leven, uit mijn leven. Een verhaal dat niet uniek is en bij velen herinneringen uit hun eigen leven zal oproepen. Het gaat over emoties, gevoelens, de mooie en zwarte kant van het leven. Ook gaat het over de pogingen om een goed leven te leiden, om mijzelf te vernieuwen, om een recept te vinden voor een goed en gelukkig bestaan.

Herinneringen komen aan de orde die voor mij een levensles zijn geweest. Mijn toekomst is daardoor bepaald. Daarbij heb ik vooral geleerd wat ik niet moet doen en veel minder van wat ik wel moet doen. Een van de dingen, die ik recentelijk geleerd heb wel te doen, is om met anderen te praten over mijn gevoelens en emoties. Dat opent daarna nieuwe deuren, of, zoals een groot schrijver eens zei 'de deuren der waarneming'.

Het verhaal in dit boek is niet of tenminste niet altijd chronologisch. We denken niet chronologisch. Dingen en activiteiten komen en gaan. We koppelen onze waarnemingen aan oude gedachten en beleven daardoor intenser, of we hebben ons door eerdere gebeurtenissen net afgeschermd van bepaalde zaken. In dat laatste geval staan we niet meer open voor die zaken, die ons leven beïnvloeden.

De belangrijkste lessen uit mijn leven zijn vernieuwen, loslaten en genieten van het leven. Ik heb er lang over gedaan om te leren loslaten. Dat betekent inmiddels voor mij niet hetzelfde als

vergeten. De herinnering mag blijven, maar de emoties erachter moet je leren los te laten. Het is een kunst, een verheven kunst, maar wanneer je dat onder de knie hebt kun je veel van het leven aan. Daarvoor moet je jezelf vernieuwen, iedere keer weer. En je moet leren genieten van het leven. Dat is een kunst op zich. Iets wat ik met vallen en opstaan heb geleerd. Dan is het makkelijker om gelukkig te zijn en een fijn leven te hebben.

afbeelding 1 Het doel of het pad?

Hier mijn verhaal hoe ik daartoe gekomen ben, hoe ik heb leren loslaten en de rol van mijn herinneringen daarbij. Hoe ik vooral heb leren vernieuwen en leren genieten van het leven. De rol van mythische zaken, bijgeloof, retraits en toekomstverkenningen bij al dat leren. Een antwoord op de vraag hoe je met rationele gedachten toch met al je emoties verder kunt leven. Hoe je alles naar voren schuift wanneer je nog jong bent en hoe dan alles uiteindelijk bij elkaar komt, wanneer je ouder bent. Je wordt wijzer, geduldiger en gelukkiger door op een goede manier sommige emotionele zaken los te laten. De Beatles zongen: "When I'm old and wise"

en dat lijkt voor mij in ieder geval van toepassing te zijn. Maar ook ik heb zeker niet alles onder controle. Met vele zaken blijf ik problemen houden en emoties komen dan onverwacht tevoorschijn. Mijn gevoelige en ook mijn zwarte kant.

Jeugd

Hippietijd

Mijn middelbareschooltijd is een goede tijd geweest. Er waren wel wat schommelingen met de schoolresultaten en met de liefde, maar dat hoorde erbij. Van een puber die zich tussen de boeken begroef was ik uitgegroeid tot een redelijk bewuste, kritische scholier en was toe aan de volgende stap. Ik had veel vrienden en enkele goede vriendinnen en we hielden van feesten en lol maken. Geld hadden we niet, daarom waren de zomervakanties om wat bij te verdienen. Eerst was dat aardbeien en bessen plukken bij boeren ten zuiden van onze stad. Later werd dat werken in bedrijven en fabrieken. Men keek in die tijd niet zo nauw wie men in dienst had. Het was de tijd van veranderingen, van flowerpower, hippies, provo's en kabouters. De tijd dat alles nog anders was.

Ik weet nog goed dat ik enorme spijt had dat ik niet naar het Holland Pop Festival in het Kralingse Bos was gegaan. Dat was een Nederlandse versie van Woodstock, met voor een deel dezelfde artiesten. Vrienden van mij gingen wel. Ik kon dat kaartje niet betalen en dacht dat ik het niet kon maken naar mijn toenmalige vriendin. Ik was er misschien wel wat te jong voor. Mijn vrienden en ik waren toch wel enkele jaren jonger dan de 'echte' hippies. Het zou tegenwoordig minder uitmaken, maar toen was een paar jaar leeftijdsverschil net te veel om er wel of niet bij te horen.

De eerste zomer na de middelbare school had ik mijn HBS-diploma op zak en zou na de zomer gaan studeren. Dat afstuderen moest natuurlijk eerst gevierd worden. Ruim een maand trok ik met vrienden van het ene feest naar het andere.

Zelf had ik met een vriend een afstudeerfeest georganiseerd in een oude schuur, die door verkenners in gebruik was genomen als clubhuis. Er werden daar vaker feestjes gegeven en het gebouw had al sfeer door de standaard versiering uit die tijd met visnetten en kaarsen in oude wijnflessen. Veel meer versiering was niet nodig, alleen nog drank en chips en het feest kon beginnen. Het ging niet zo goed met mijn eigen vriendin, maar dat zou later in de zomer wel weer goedkomen, dacht ik. Het was mijn tweede vriendin waarmee ik meer dan een jaar een goede en intieme relatie had. Maar helaas, op dat feest, mijn eigen eindexamenfeest, gebeurde het. Die vriendin kwam in de arm van een van de vrienden mij vertellen dat het uit was. De liefde was over. Net speelde een van mijn lievelingsnummers van de Beach Boys: Good Vibrations. Maar voor mij was er weinig over van de goede sfeer, van mijn fijne vibraties. Met liefdesverdriet, jaloezische gedachten en met hulp van andere vrienden en veel drank is mijn leven toen veranderd. Ik moest leren loslaten. Ik kan niet zeggen dat ik toen volwassener werd. Eerder het tegenovergestelde. Ik werd wilder, kritischer, botter en een feestvarken. Het leven werd één groot feest, ook al was ik tegelijkertijd ongelukkig door het verlies van een liefde.

Toen ik ging studeren zaten we al in de nadagen van de hippietijd. Massaal hadden de meeste jongeren in die tijd lang haar. Jongens hadden een baard gekweekt. Meisjes hadden doorkijkblouses en minirokjes. Iedereen liep in oude kapotte spijkerbroeken en op slippers. Op het einde van de middelbare school liepen wij er ook zo bij. Oude en liefst wat versleten kleren, lang haar en een beginnende baard. Ik voelde mij net als mijn maten hip. Misschien nog geen volwaardige hippie, maar wel stoer en vol energie.

De Dam in Amsterdam was al jaren het domein van die hippies. Wij gingen daar natuurlijk kijken en voelen hoe dat was tussen langharige soortgenoten, om de Dam en Amsterdam te ervaren als een hippie. Amsterdam had met de Provo's en later de

Kabouters sowieso een aantrekkingskracht op jongeren. Hippies hadden de Dam ingenomen om te chillen, dagenlang te bivakkeren en openlijk de liefde te bedrijven. Inmiddels hadden vele brave burgers en politici daar al schande van gesproken en het plein was daarom al een keer 'schoongeveegd' door opgeschoten marinemannen. Dat alles gaf deze plek voor ons een magische aantrekkingskracht, een plek om te ervaren als een hippie, ook al waren we dat niet echt.

Wat we wel overnamen van deze beweging was de vrije liefde, de muziek en de klederdracht. Dat was de echte revolutie van begin jaren zeventig. De hippies zijn het begonnen, maar wij hebben het afgemaakt. Wij zijn doorgedaan met het vrije leven, los van ouders, los van autoriteiten, los van de degelijke mentaliteit van de conservatieve meerderheid van toen.

Student

Ik vertrok uit het ouderlijke huis toen ik zeventien jaar oud was en kwam daarna alleen in de weekenden nog thuis. De vuile was moest gedaan worden en mijn moeder was in het begin nog zo gek dat voor mij te doen. Dit is voor mij een tijd van mooie herinneringen. Toch is dit ook de tijd dat ik grote eenzaamheid en onzekerheid gevoeld heb. Los van alle oude zekerheden.

Het nadeel aan mijn studententijd was de stad waar ik studeerde. Met mijn voorliefde voor techniek was mijn keuze op Delft gevallen. Die stad is prachtig voor toeristen, maar was in mijn studietijd echt onder de maat voor studenten. Aan alles was een tekort. Er waren bijna geen kroegen, geen goedkope restaurants, weinig bioscopen, weinig studentenkamers, maar vooral heel erg weinig vrouwen van onze leeftijd. Delft was en is nog steeds een studentenstad met vooral mannelijke studenten.

Gelukkig is dat in deze tijd wel iets aan het veranderen. In mijn tijd kon je echter de vrouwelijke studenten op één hand tellen.

Ik begon mijn studie aan het begin van de jaren zeventig. Techniek was toen nog een mannendingetje, terwijl ik nooit begrepen heb waarom dat zo was. Alleen wist ik zeker dat vrijwel alle vrouwen in mijn omgeving niets met techniek hadden. Terwijl techniek toch iets is waardoor wij als mensen geëvalueerd zijn, sterker zijn geworden dan onze omgeving, waardoor we makkelijker kunnen overleven. Alleen dankzij techniek zien we nog wat terug van oude beschavingen en kan onze huidige beschaving verder optimaliseren. Helaas kunnen we ook dankzij de techniek onze maatschappij vernietigen wanneer we niet de juiste besluiten nemen.

Zonder techniek kom je niet ver en zijn alle vormen van het huidige werk vele malen lastiger om uit te voeren. De typische vrouwenbaantjes uit die tijd zaten eveneens boordevol techniek. Toch hadden de meeste vrouwen die ik kende daar niet veel mee. Techniek was er, was noodzakelijk, maar niet interessant. Jammer, want techniek is tenslotte enkel een hulpmiddel om zaken makkelijker te maken. Het zijn vaak mannen die doen of techniek moeilijk en lastig is. Dat wordt dan gretig en als zoete koek geslikt door die mensen die techniek niet interessant vinden. Jammer, jammer.

Dat maakte echter Delft tot de eenzaamste stad voor al die startende studenten. Ook ik was daar eenzaam. In eerste instantie kon ik enkel een heel klein kamertje huren ver weg van het centrum. Die studentenkamer was niet veel groter dan een kleerkast. Ik moest mijn bed op palen zetten anders stond de kamer al gelijk helemaal vol en kon zelfs de deur niet meer open. Onder mijn kamer was het toilet van een kroeg. Dat lawaai en het opgesloten gevoel zorgde dat ik daar echt geen nieuw thuisgevoel kreeg. Ik was vrijwel nooit op mijn kamer. Enkel om te slapen, hoewel daar ook niet veel van kwam.

Na twee maanden kon ik een grotere kamer huren, een zolderkamer bij een hospita. De badkamer en toilet moesten met het gezin gedeeld worden en ik werd geacht in de weekenden weg te zijn. Er mochten geen vrienden op bezoek komen en er waren vele regels. Maar ik stoorde mij nog het meest aan de geur. Het huis van mijn hospita stond in het noorden van Delft, in de rook van de spiritus- en gistfabriek. Met de mist en het slechte najaarsweer bleef de muffe, weeïge en naar rottende boter ruikende lucht in het huis hangen. Dat gaf mij, naast de onaangename geurtjes die de huisgenoten verspreiden, een geurenmix die voor mij te veel was.

In het begin van de winter kon ik eindelijk een echte studentenkamer krijgen. Het was een kamer op de vierde verdieping van een studentencomplex. Het was wel het kleinste kamertje, want zo stroomde je in. Om voor zo'n kamer in aanmerking te komen moest je door de andere bewoners ingestemd worden. Samen met een groep kamerzoekende collega-studenten werd ik onder een vergrootglas gelegd. Waarschijnlijk dat mijn linkse politieke ideeën en mijn studierichting opvielen. Ze gaven voldoende contrast met de gedachten van de andere bewoners. Want dat was wat ze zochten, een nieuwe discussiepartner bij de koffie en borrel. En ze kregen wat ze zochten, hoewel ik daar wel een beetje in moest komen.

Het was allemaal nog onwennig. De uitnodiging die ik kreeg om te blijven slapen op de studentenflat had ik afgeslagen. Daar kreeg ik een paar uur later enorme spijt van. Het was voor mij echter nog te vroeg om al direct tussen deze aanstaande medebewoners van de studentenverdieping te blijven overnachten. Ik moest eerst de emoties van die instemming en mijn geluksgevoel om eindelijk een goede kamer te krijgen verwerken. Daarvoor had ik wat rust nodig. Dat kreeg ik niet wanneer allerlei mensen op mij zaten te letten.

Het leek nog vroeg genoeg om de trein naar de woonplaats van mijn ouders te halen. Dat bleek echter een misrekening. De laatste rechtstreekse trein naar mijn ouderlijke nest was net vertrokken. Wellicht kon ik met wat overstappen via een omweg daar nog komen, daarom pakte ik de eerste de beste trein naar het zuiden. Het was een stoptrein en die zou na een stop in Lage Zwaluwe verder gaan naar Roosendaal. Dat laatste was echter voor mij weer ver uit de richting. Ik stapte daarom uit bij dat eerste Brabantse stadion en dacht dat ik wel verder zou komen door te liften.

Het station was geheel verlaten. Voor het stationsgebouw waren de straten leeg. Er was geen sterveling op de weg, alle wegen in de buurt lagen er stil en verlaten bij. Het was inmiddels rond middernacht en ik besloot dan maar langs de snelweg te gaan liften. Dat bleek geen goed idee. Boze automobilisten knipperden met groot licht. Niemand stopte op de vluchtstrook. Dan maar weer terug naar die provinciale weggetjes. Uiteindelijk kreeg ik rond vijf uur in de ochtend een lift naar Breda. Na nog een fikse wandeling belandde ik aan het begin van de ochtend in mijn eigen oude bed, dat mijn ouders nog niet hadden opgeruimd.

Prut

Op een vroege morgen begreep ik het. Het gaat er niet om wie de beste is, of de slimste. Het is meer een kwestie van volhouden en overleven. Af en toe wel even je best doen, maar verder vooral genieten van het leven. Van mijn studentenleven.

Na een half jaar studie wist ik nog steeds niet of dit, deze studie, wel de goede keuze was. Maar het leven lachte mij toe. Ik had het licht gezien. Ik had de afgelopen jaren de liefde ontdekt. Het wilde nachtleven was voor mij geen vreemde meer. Met

vrienden en bekenden maakte ik prachtige drinkavonden door. We zopen tot we er af en toe letterlijk bij neervielen. Ondertussen werden alle mooie vrouwen bestudeerd en soms benaderd. Dat laatste liep meestal niet goed af, maar dat maakte niet uit. We hadden lol en genoten van onze eigen overmoed. De studie zelf schoot er wat bij in, maar zoals gezegd is dat vooral een kwestie van volhouden. Met een iets meer dan gemiddelde intelligentie moet het lukken en gelukkig waren de meeste van ons op dat gebied voldoende bovengemiddeld. Dat ging niet gepaard met een onder-gemiddelde op andere gebieden.

afbeelding 2 Studentenfeest in 20-er jaren stijl

Op de studentenflat zag een dag er wat anders uit dan we van de middelbare school gewend waren. Omdat we in de avond en nacht doorzakten terwijl we de wereldproblemen bespraken, waren de ochtenden kort. Dat begon meestal rond elf uur met koffie met onze kamerjas nog aan. De lunch was het ontbijt. Daardoor werden al snel de ochtendcolleges overgeslagen. Dat kon je wel uit het collegedictaat oppikken. Alleen wanneer het echt verplicht was ging ik in de middag naar een practicum of werkcollege. Dan volgde een borrel of meestal het eerste pilsje, want een echte theetijd kenden we eveneens niet. Soms zakten

we dan door in een kroeg, een studentensociëteit of op de studentenverdieping.

Het eten was voor ons een belangrijk gezamenlijk gebeuren. Rijst met prut of spinazie met een bieflapje wanneer we geld genoeg hadden. We leerden in korte tijd inkopen te doen, te koken, af te wassen en allerlei andere kleine huishoudelijke taken te verrichten. Onze verdieping had een vaste schoonmaakster die iedere dag kwam poetsen. Dat was nodig, want vrijwel iedereen rookte en de vloer was onze enige asbak. De afvalkoker was bedoeld voor de wat smeriger zaken. Want er ging natuurlijk ook regelmatig iets mis met koken, of er bleef iets te lang in een van onze koelkasten liggen.

Het maken van prut was een kwaliteit op zich. Allerlei culinaire invloeden van andere culturen kwamen hier samen. Op de studentenverdieping woonden studenten uit verschillende landen. Zo was er een Pers (uit het huidige Iran) en een Griek. Maar ook studenten met Indonesische ouders, vrienden met Joodse ouders, studenten uit oer-Hollandse gezinnen en tijdelijke uitwisselstudenten uit de Verenigde Staten, Japan of Zuid-Afrika. Voor de prut werden de inzichten vanuit verschillende invalhoeken gecombineerd. Dat leverde meestal vrij smaakvolle gerechten, mogelijk met allerlei mooie namen, maar wij noemden dat voor het gemak prut.

Het leven was los, los van alle oude gewoontes, los van de degelijke opvoeding, los van de moraal van de meerderheid van de bevolking. Maar zoals dat gaat komt ook aan dit losbandige leven een eind. Bij mij kwam dit na een kleine vier jaar op de verdieping. Ik had een meisje leren kennen. Ze was jong en mooi. Te jong vonden mijn medestudenten toen ik haar voor het eerst meenam naar mijn kamer. Zij was toen zestien, ik was achttien. Kinderverkrachter noemde ze mij, pedofiel. Maar mijn meisje had meer ervaring dan ik, was op veel punten volwassen en beter ontwikkeld. Ik kon misschien wat beter studeren, maar zij kon veel andere zaken beter.

afbeelding 3 Uitgeblust op mijn studentenkamer

Voor mijn nieuwe vriendin maakte ik van mijn boekenrek een tweepersoonsbed. Er was geen geld voor een echt bed. Door het boekenrek plat op de vloer te leggen, een plank met gaten erover te plaatsen, een eenvoudig stuk schuimplastic te kopen als matras, zorgde deze constructie voor ons slaapcomfort. Een prutplossing, maar het werkte. Ik kocht genoeg chips, wijn en andere lekkere dingen wanneer zij in de weekenden kwam. En die weekenden werden langer, intenser, mooier. Ik was verliefd. Die liefde kwam niet gelijk. De lust was er eerst. Ik denk dat dit bij al mijn maten hetzelfde was, eerst de lust, dan pas de vriendschap en wanneer je geluk had daarna de liefde. Mijn vriendin kwam graag naar Delft. Dat was misschien vooral om haar ouders en zus te ontvluchten. Er was daar veel ruzie. Maar ook bij haar kwam al snel de passie, de liefde om de hoek kijken. We genoten van de weekenden, we genoten van elkaar, we genoten van het studentenleven.

Langzaam werd ook mijn studie belangrijker en werd mijn studeren wat serieuzer. Nog wel veel feesten, daaraan ontkwam je niet op de studentenflat. Maar ik vond mijn studie ook steeds